

[Minister Hans Sølvhøj.]

herom vil jeg indledningsvis fremsætte nogle almindelige bemærkninger.

Det er som bekendt et stærkt og voksende krav til de vestlige industrinationer, at alle toldskrænker skal fjernes for de varer, der eksporteres af udviklingslandene. For Danmarks vedkommende er man nået vidt med afviklingen af toldafgifterne på de oversøiske produkter, og kaffetolden er en af de få toldsatser, der endnu opretholdes. De kaffeproducerende udviklingslande udøver i forskellige internationale økonomiske organisationer et stadigt pres for at få nedsat de høje told- og afgiftssatser på kaffe i Danmark såvel som i de øvrige industrilande. For at imødekomme dette ønske har Danmark som led i Kennedyrunden tilbudt en 50 pct.s reduktion af kaffetolden, og hvis dette tilbud opretholdes uændret indtil Kennedyrundens afslutning den 1. juli i år, betyder det, at Danmark over en fem-årig periode — formentlig med virkning fra 1. januar 1968 — skal gennemføre en halvering af kaffetolden.

Imidlertid er det et stort spørgsmål, om den foreslåede reduktion vil betyde en så væsentlig fordel for de kaffeproducerende udviklingslande, som disse umiddelbart forestiller sig. Kaffeforbruget pr. indbygger her i landet er et af de højeste i verden og har uanset meget betydelige prissvingninger i de senere år været jævnt stigende. Det er lidet sandsynligt, at en reduktion af den danske kaffetold, der indbringer ca. 90 mill. kr. årligt, vil medføre en væsentlig forøgelse af kaffeimporten eller af de priser, de kaffeproducerende lande kan opnå.

Dette er baggrunden for, at man i det foreliggende lovforslag foreslår — i stedet for at reducere kaffetolden — at lade en del af toldindtægterne indgå i en fond, som skal anvendes til fremme af investeringer i udviklingslandene i samvirke med dansk industri. Såfremt det høje ting giver sin tilslutning til forslaget, vil man under de fortsatte forhandlinger i Kennedyrunden erstatte det tidligere fremsatte tilbud med et nyt tilbud baseret på dette forslag, der må betragtes som en reel forbedring for udviklingslandene taget under ét.

Der kan dog forudses et fortsat pres fra udviklingslandene om yderligere reduktioner af kaffetolden, og der er derfor i lov-

forslaget indsat en løfteparagraf om, at man i 1971-72 — naturligvis under forudsætning af, at ordningen i de forløbne år har virket tilfredsstillende — vil fremsætte forslag om overførsler til fonden af yderligere en del af toldindtægterne, eventuelt hele den resterende del af disse indtægter.

Efter disse mere almindelige betragtninger vil jeg gå over til at omtale enkelthederne i lovforslaget og specielt de retningslinjer, der bør lægges til grund for fondens virksomhed. Jeg går ud fra, at der under en eventuel udvalgsbehandling bliver lejlighed til at uddybe disse synspunkter nærmere.

I lovforslagets § 2 er anført nogle af de opgaver, som fonden bør tage op. Der er ifølge sagens natur ikke tale om en udtømmende opremsning af opgaverne, idet virksomhedernes behov for støtte under de forskellige mulige former først kan blive klarlagt, når fonden har påbegyndt sin virksomhed.

Fondens formål vil først og fremmest være sammen med danske erhvervsvirksomheder at deltage med kapital i oprettelsen af industriforetagender i udviklingslandene. Fondens skal også helt eller delvis kunne finansiere undersøgelser af rentabiliteten i investeringsprojekter samt i fornødent omfang yde garantier og investeringslån eller kautionere for sådanne lån. Der sigtes alene på investeringer i rentable foretagender, og det forudsættes, at investeringer som hovedregel sker i samarbejde med danske virksomheder, der selv må deltage med passende investeringsbeløb eventuelt sammen med foretagender i det pågældende udviklingsland, således at fonden ikke kommer til direkte at deltage i driften af foretagenderne.

Hovedideen i forslaget er, at fonden skal være „fødselshjælper“ for dansk industris investeringer i udviklingslandene, og fonden bør derfor trække sig ud af foretagenderne efter et vist åremål, f. eks. efter 10 års forløb, når virksomhederne normalt skulle have opnået den fornødne økonomiske stabilitet, således at de kan klare sig selv. Skulle det imidlertid vise sig, at en virksomhed ikke opnår denne stabilitet, bør fonden søge foretagendet likvideret, således at den del af fondens kapital, der har været anvendt til etablering af virksomheden, kan frigøres til andre foretagender.